

Anti-Pestprotocol

Dit ANTI-PESTPROTOCOL heeft als doel: pesten te voorkomen.

Het protocol geeft handvatten om in pestsituaties adequaat te handelen omdat:

- Alle kinderen zich in hun basisschoolperiode veilig moeten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Daardoor regels en afspraken zichtbaar worden gemaakt zodat, kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Zo alle betrokkenen op de hoogte zijn van regels en afspraken en allen op dezelfde manier handelen.

Eerst volgt er algemene informatie, en daarna zal worden aangegeven hoe wij op de Immenkorf invulling geven aan dit protocol.

ALGEMENE ACHTERGRONDINFORMATIE

Voorwaarden:

- Het voorkomen van pestgedrag en het onmiddellijk handelen in geval van pesten moet door iedereen worden onderschreven en serieus worden genomen door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school moet in de voorwaardensfeer een aantal dingen doen om pestproblemen te voorkomen. Elk (vermeend) pestsignaal moet serieus genomen worden door alle betrokkenen te horen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten in samenwerking met de ouders dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van de vertrouwenspersoon noodzakelijk. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Vanaf 2017 is het op iedere school verplicht om een aanspreekpunt te hebben als het gaat om pestgedrag.

PESTEN, WAT IS DAT?

Onder pesten wordt verstaan het herhaaldelijk al dan niet bewust emotionele of fysieke schade toebrengen. Echter, wanneer de ander aangeeft dat dit moet stoppen en je gaat toch door, dan spreken we van pesten.

- De piek van het pesten ligt tussen de 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest.
- Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

HOE HERKEN JE PESTEN?

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen;
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot;

- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven;
- briefjes doorgeven;
- beledigen;
- opmerkingen maken over kleding;
- isoleren;
- buiten school opwachten, slaan of schoppen;
- op weg naar huis achterna rijden;
- naar het huis van het slachtoffer gaan;
- bezittingen afpakken;
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer;
- negeren (bv. niet aanspelen van een bal bij de gymles).

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden. Steeds weer geldt hier: "Wat jij niet fijn vindt, doe dat ook niet bij een ander!"

Algemene aanpak van ruzies, pestgedrag en kwetsend/agressief taalgebruik in 4 stappen:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten handelen wij als volgt:

- **STAP 1:** Er eerst zelf (en samen) uit te komen.
- **STAP 2:** Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester, juf of anti-pestcoördinator voor te leggen.
- **STAP 3:** De leerkracht (eventueel samen met de anti-pestcoördinator) brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).
- **STAP 4:** Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht altijd samen met de anti-pestcoördinator) duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties). Ook wordt de naam van de ruziemaker/ pester in de "Dit-kan-niet" map genoteerd. Bij iedere melding in de map omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Bij de eerste melding in de map worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruziepestgedrag. Leerkracht(en), ouders en de antipestcoördinator proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

CONSEQUENTIES

- a. *De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids (niet zichtbaar bijv. via MSN, mail, WhatsApp etc.) pesten.* In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.
- b. *De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden).* En vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste. De leerkracht neemt duidelijk stelling. De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk van hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

- medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;
- nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten;
- huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren;
- zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld 'je niet afzonderen';
- het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest;

- nagaan welke oplossing het kind zelf wil;
- sterke kanten van de leerling benadrukken;
- belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt;
- praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s);
- het gepeste kind niet 'overbeschermen' bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

BEGELEIDING VAN DE PESTER:

- praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen);
- laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste;
- excuses aan laten bieden;
- in laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft;
- pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt;
- kind leren om niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop eerst- nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren;
- contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?;
- zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn;
- inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- een problematische thuissituatie;
- voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen);
- voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
- voortdurend met elkaar de competitie aan gaan;
- een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt;
- zelf gepest worden.

Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

- houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind;
- neem uw kind serieus
- als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
- pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht en/of onze anti-pestcoördinator bespreken;
- door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen;
- stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- neem het probleem van uw kind serieus;
- raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden;
- probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- besteed extra aandacht aan uw kind;
- stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind;
- maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders

- neem de ouders van het gepeste kind serieus;
- stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan;
- corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag;
- geef zelf het goede voorbeeld;
- leer uw kind voor anderen op te komen;
- leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- wanneer er op school iets is gebeurd, en er van u als ouders niets (meer) wordt verwacht, kunt u ervan uitgaan dat het is opgelost.
- denk er eens over na wat u zoal bespreekt aan tafel, bedenkt u zich dan dat kinderen heel veel horen en opslaan!

OP DE IMMENKORF WORDT OP DE VOLGENDE MANIER INVULLING GEGEVEN AAN DIT PROTOCOL:

Preventief:

- In alle groepen wordt gewerkt met de sociaal emotionele methode: Leefstijl..
- Er heerst een professionele cultuur bij medewerkers onderling en omgang met ouders. Medewerkers zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie en spreken elkaar op gedrag. Er wordt te allen tijde op een respectvolle manier gesproken over ouders en kinderen.
- Wij nemen duidelijk stelling tegen ongewenst gedrag. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd.
- Wij hebben duidelijke regels voor kinderen, ouders en medewerkers. (Zie bijlage, kapstokregels) De regels voor de kinderen zijn zichtbaar in alle groepen in de vorm van pictogrammen.
- De eerste twee weken aan het begin het schooljaar besteden wij extra aandacht aan groepsvormende activiteiten, om zo de groepsdynamica in de groep te leren kennen/beïnvloeden. Dit noemen wij dan de 'Gouden weken'.
- De eerste twee weken na de kerstvakantie besteden wij opnieuw extra aandacht aan groepsvormende activiteiten, om zo de groepsdynamica in de groep te leren kennen/beïnvloeden. Dit noemen wij dan de 'Zilveren weken'.
- 1 x per jaar wordt het sociaal emotioneel leerlingvolgsysteem ZIEN ingevuld door leerkrachten en leerlingen van de groepen 6-8. Deze resultaten worden elk jaar schoolbreed door de inspectie gemonitord. De PMM'er, IB-er en directeur houden groepsbesprekingen met de groepsleerkrachten over de uitslag hiervan. Uit deze besprekingen komen dan eventueel actiepunten.
- Les geven in het veilig gebruik van social media (BINT speel hierin ook een rol).

DE ANTI-PESTCOORDINATOR en PMM'er op de Immenkorf.

Op onze school hebben wij een anti-pestcoördinator. Dit is **Sanne van de Westelaken**, zij is tevens ook onze PMM'er.

Zij heeft de volgende taken:

- Zij is verantwoordelijk voor het **anti-pestbeleid** binnen onze school; zij houdt zicht op de berichtgeving en wetgeving omtrent het onderwerp pesten binnen het primair basisonderwijs zodat ons anti-pestbeleid up-to-date is en voldoet aan de wet.
- Sanne is er verantwoordelijk voor dat alle direct betrokken partijen kennis hebben van het anti-pestprotocol. Zij zal ervoor zorgen dat het anti-pestprotocol binnen de school regelmatig onder de aandacht wordt gebracht en 'leeft' binnen onze school.
- Eens in het jaar zal Sanne het anti-pestprotocol op een teamvergadering op de agenda zetten; dit om als team gezamenlijk te beoordelen of het protocol nageleefd wordt, of het (nog) up-to-date is en of we er als team zaken in zouden willen veranderen.
- Binnen onze school is Sanne het **aanspreekpunt** voor alles wat te maken heeft met 'pesten'. Zowel leerlingen, als ouders/ verzorgers en collega's kunnen een beroep op haar doen. Sanne zal samen met de betreffende leerling(en), de betreffende ouders/verzorgers en de betreffende leerkracht(en) het pestprobleem in kaart brengen en op zoek gaan naar oplossingen. Vervolgens zal zij een vinger aan de pols houden tijdens het traject dat uitgezet wordt en het aanspreekpunt blijven.

- Tot slot heeft zij ook een belangrijke rol als het gaat om het voorkomen van pesten binnen onze school. Zij is medeverantwoordelijk voor het **beleidsplan sociaal- emotionele ontwikkeling**, waarbinnen de nadruk ligt op elkaar met respect behandelen, je veilig voelen binnen de school, jezelf durven zijn en je binnen de groep en binnen de school bij elkaar betrokken voelen.
- Het scholen van leerkrachten in de kennis over groepsprocessen, signaleren van pesten, gesprekstechnieken enz.

Algemene aanpak die we binnen de Immenkorf hanteren:

STAP 1:

In de basishouding van iedere medewerker staat de vraag: "Wat heb je zelf al gedaan om het op te lossen"? centraal.

STAP 2:

Alle kinderen wordt geleerd dat wanneer je gepest wordt je dit tegen de medewerker mag zeggen. Dit beschouwen we niet als klikken. We leren dat ook de kinderen die zelf niet gepest worden, maar die dat wel zien van anderen, ook de verantwoordelijkheid hebben om dit aan de medewerkers te melden.

De medewerker gaat in gesprek met de partijen, maakt afspraken en licht vervolgens de ouders van beide partijen in.

Ook kan de medewerkers advies vragen bij de anti-pestcoördinator.

STAP 3:

De medewerker vraagt binnen 2 weken na bij de beide partijen hoe het staat met de gemaakte afspraken. Er moet een verandering te zien zijn, maar het kan langer duren voordat het is opgelost. Dan worden er nieuwe afspraken gemaakt of er wordt een nieuwe afspraak gemaakt weer over 2 weken.

STAP 4:

Bij herhaling van het gedrag, of het niet stoppen van het pestgedrag komt er een vermelding in de map (die kun je vinden bij de anti-pestcoördinator) en gaan de consequenties in.

STAP 5:

CONSEQUENTIES

FASE 1:

- In alle gevallen worden ouders ingelicht.
- Bij incident op de speelplaats: 1 week binnen blijven in de kleine pauze.
- Bij incident op weg van en/of naar school: om 12.00 uur en 14.15 uur blijven tot alle kinderen weg zijn.
- In alle andere situaties: een schriftelijke opdracht over de toedracht van het incident, de eigen rol en beschrijven vanuit het perspectief van de gepeste.

FASE 2:

- Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de 'Dit-kan-niet' map en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

FASE 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag schakelt de school deskundige hulp in zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kiest de school voor passende maatregelen, bv. om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.